

RAPORT
referitor la gradul de realizare a Planului de acțiuni privind implementarea Strategiei
pentru asigurarea egalității între femei și bărbați în Republica Moldova pe anii 2017-2021,
pentru anul 2018

Nr. acț.	Acțiunea	Termen de realizare	Responsabili	Indicatori de performanță	Informația despre realizare
1	2	3	4	5	6
Obiectivul general 1: Asigurarea abordării complexe a egalității între femei și bărbați					
Obiectivul specific 1.1: Consolidarea mecanismelor instituționale și legale cu privire la promovarea femeilor în procesul de luare a deciziilor					
8.	Dezvoltarea programelor de mentorat pentru femei din diverse sectoare	2018	MAI; MA	Ghid pentru mentorat elaborat și aprobat; Programe de mentorat sectoriale elaborate; Număr de femei incluse în programe de mentorat	<p>În curs de realizare</p> <p>În corespundere cu prevederile Planului de acțiuni cu privire la punerea în aplicare a Programului național de implementare a Rezoluției 1325 a Consiliului de Securitate al ONU privind Femeile, Pacea și Securitatea pentru anii 2018-2021 (Obiectivul 5, acțiunea 5.3), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 259/2018 și Planului de acțiuni privind punerea în aplicare în cadrul Armatei Naționale a Programului național de implementare a Rezoluției 1325 a Consiliului de Securitate al ONU privind Femeile, Pacea și Securitatea pentru perioada 2018-2021 (Obiectivul 5, acțiunea 4), aprobat prin ordinul Ministrului Apărării nr. 519 din 12 iulie 2018, inițierea programelor de mentorat și leadership militar dedicate femeilor care îndeplinesc serviciul militar în Armata Națională este preconizată pentru anul 2019.</p> <p>Totodată, menționăm că, la finele anului 2018, 2 angajate din cadrul Ministerului Apărării (1 ofițer și 1 funcționară publică) au fost selectate și acceptate pentru a participa pe parcursul anului 2019 (ianuarie-septembrie) în cadrul Programului „Femei cu idei”, lansat de Inițiativa civică „Pune umărul” și implementat cu susținerea National Democratic Institute for International Affairs (NDI) Moldova.</p>

1	2	3	4	5	6
					În cadrul programului, participantele vor avea posibilitatea să învețe cum să abordeze creativ o inițiativă, să genereze idei și să le transpună în realitate. De asemenea, programul își mai propune să mărească încrederea în sine și capacitatea de relaționare cu diverse comunități, să crească puterea personală și abilitățile de argumentare ale participantelor.

Obiectivul general 2: Fortificarea mecanismului instituțional de asigurare a egalității între femei și bărbați

Obiectivul specific 2.1: Consolidarea capacităților resurselor umane în cadrul mecanismului instituțional existent la nivelul ministerelor și autorităților

1.	Implementarea prevederilor legislative stipulate în Legea nr. 71 din 14 aprilie 2016 cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative	2017-2018	MSMPS; Ministere și autorități administrative centrale	Mecanism instituțional instituit conform Legii menționate; Ateliere de lucru organizate; Număr de funcționari instruiți	<p><u>Realizat parțial</u></p> <p>Încă în anul 2017, de către Ministerul Apărării au fost elaborate două proiecte de lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 162/2005 cu privire la statutul militarilor (unul înregistrat cu titlu de inițiativă legislativă din partea unui grup de deputați ai Parlamentului RM – nr. 301 din 6 octombrie 2017 și altul înregistrat cu titlu de inițiativă legislativă din partea Președintelui RM – nr. 304 din 9 octombrie 2017), una dintre propunerile de amendare a legii respective fiind acordarea militarilor prin contract a dreptului de a beneficia de concediu paternal. Cu regret, din motive politice, promovarea acestor inițiative legislative a eșuat.</p> <p>Totodată, prin intermediul Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, amendamentele respective au fost înaintate spre aprobare Guvernului și, respectiv, ulterior, Parlamentului, în cele din urmă acestea fiind adoptate, cu ulterioara promulgare de către Președintele Republicii Moldova.</p> <p>Astfel, în temeiul prevederilor Legii nr. 184/2018 pentru modificarea unor acte legislative, începând cu data de 1 ianuarie 2019, bărbații care îndeplinesc serviciul militar prin contract beneficiază de dreptul de a utiliza concediul paternal.</p> <p>În acest sens, pe parcursul trimestrului I al anului 2019 urmează a fi operate completări inclusiv la Regulamentul cu privire la modul de îndeplinire a serviciului militar în Forțele Armate, aprobat prin HG nr. 941/2006.</p>
----	---	-----------	--	---	---

1	2	3	4	5	6
Obiectivul general 4: Promovarea egalității de gen în sectorul de securitate și apărare					
Obiectivul specific 4.1: Asigurarea accesului femeilor la funcții de conducere și de execuție în domeniul de securitate și apărare					
1.	Stabilirea instrumentelor de promovare a femeilor în cariera profesională în domeniul de securitate și apărare	2017-2021	MA; MAI; SV; SIS; SPPS	Evenimente de informare organizate; Numărul de femei încadrate și promovate	<p>În curs de realizare</p> <p>Conform Planului de acțiuni cu privire la punerea în aplicare a Programului național de implementare a Rezoluției 1325 a Consiliului de Securitate al ONU privind Femeile, Pacea și Securitatea pentru anii 2018-2021 (Obiectivul 4, acțiunea 4.1), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 259/2018 și Planului de acțiuni privind punerea în aplicare în cadrul Armatei Naționale a Programului național de implementare a Rezoluției 1325 a Consiliului de Securitate al ONU privind Femeile, Pacea și Securitatea pentru perioada 2018-2021 (Obiectivul 4, acțiunea 5), aprobat prin ordinul Ministrului Apărării nr. 519 din 12 iulie 2018, pentru anul 2019 este planificată elaborarea Concepției privind recrutarea femeilor în cadrul Armatei Naționale.</p> <p>Respectiv, organizarea campaniilor de informare-recrutare pentru încurajarea femeilor și bărbaților de a se încadra în serviciul militar prin contract în Armata Națională sau de opta pentru studii în Academia Militară a Forțelor Armate se va desfășura anual, în perioada 2019-2021.</p> <p>Totodată, la data de 2 septembrie 2018, în cadrul evenimentului public „Ziua Ușilor Deschise”, organizat cu prilejul Zilei Armatei Naționale, în cadrul Ministerului Apărării, reprezentanții J1 Direcție personal și mobilizare Marele Stat Major al Armatei Naționale au desfășurat convorbiri cu cetățenii prezenți la eveniment, încurajând atât bărbații, cât și femeile, de a se încadra în serviciul militar prin contract în Armata Națională, inclusiv să opteze pentru studii în cadrul Academiei Militare a Forțelor Armate. Inclusiv, în acest sens, în toate sectoarele mun. Chișinău au fost repartizate materiale promoționale (peste 2000 de pliante cu informații privind cariera militară, fanioane, maiouri și chipiuri cu simbolică Armatei Naționale).</p>

1	2	3	4	5	6
					<p>De asemenea, în scopul promovării serviciului militar, în cadrul târgului locurilor de muncă, desfășurat în perioada 21-22 septembrie 2018, în incinta Palatului Național „Nicolae Sulac”, reprezentanții Centrului militar al mun. Chișinău au oferit consultanță referitor la oportunitățile de carieră în Armata Națională. Inclusiv, au fost distribuite circa 800 de pliante cu informații privind cariera militară.</p> <p>Suplimentar, au fost organizate 15 acțiuni de informare în cadrul activităților de educație militaro-patriotică a tinerei generații, inclusiv pentru promovarea imaginii Armatei Naționale în societate, precum și în vederea încurajării atât a bărbaților, cât și a femeilor, de a alege cariera militară.</p> <p>Concomitent, în prezent, se lucrează asupra elaborării conceptelor materialelor promoționale ce vor fi utilizate în cadrul campaniilor de informare-recrutare pentru încadrare în serviciul militar prin contract și înmatricularea la studii în Academia Militară a Forțelor Armate „Alexandru cel Bun”. Materialele respective urmează a fi realizate (editate și multiplicare) în cadrul Proiectului „Suport pentru reforma sectorului de securitate în Republica Moldova”.</p> <p>De asemenea, în cadrul Proiectului PNUD „Suport pentru reforma sectorului de securitate în Republica Moldova” (2018-2020), Ministerul Apărării a beneficiat de suportul oferit prin intermediul unei consultante naționale în domeniul egalității de gen – Doina Ioana Străisteanu, avocată și expertă în Drepturile Omului, care, pe parcursul trimestrului IV al anului 2018, a desfășurat analiza din perspectiva asigurării principiului egalității de gen și prevenirii discriminării a:</p> <ul style="list-style-type: none"> - procedurilor de recrutare; - procedurilor de promovare în funcții; - cerințelor obligatorii privind probele fizice la recrutarea, selectarea, încadrarea și evaluarea efectivului.

1	2	3	4	5	6
					<p>La finele anului 2018, de către consultanță națională în domeniul egalității de gen, au fost elaborate următoarele documente:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Raportul privind evaluarea procedurii de recrutare a personalului din perspectiva egalității de gen și a nediscriminării, care conține concluzii și recomandări în acest sens; - Raportul privind evaluarea procedurii de promovare a personalului din perspectiva egalității de gen și a nediscriminării; - Raportul cu recomandări pentru implementarea egalității de gen în standardele sportive pentru recrutarea și evaluarea militarilor. <p>La etapa actuală, în baza documentelor respective și a altor materiale prezentate, a fost inițiată:</p> <ul style="list-style-type: none"> - elaborarea Instrucțiuni privind aplicarea în cadrul Armatei Naționale a prevederilor Regulamentului cu privire la modul de îndeplinire a serviciului militar în Forțele Armate; - elaborarea unui nou Ghid al carierei militare; - revizuirea Regulamentului pregătirii fizice militare. <p>Actele menționate <i>supra</i> urmează să reflecte inclusiv recomandările doamnei D. I. Străisteanu, aprobarea acestor proiecte fiind preconizată pentru finele anului 2019.</p> <p>Menționăm că, pe parcursul anului 2018, au fost încadrate 58 de femei în serviciul militar prin contract, iar 8 fete au fost înmatriculate la studii în cadrul Academiei Militare a Forțelor Armate „Alexandru cel Bun”.</p>

1	2	3	4	5	6
4.	Desfășurarea cursurilor și campaniilor de informare și comunicare în contextul promovării angajării femeilor în instituțiile din domeniul de securitate și apărare	2017-2021	MA; MAI; Sv; SIS; SPPS	Campanii informaționale organizate; Seminare/ședințe de lucru desfășurate	<p><u>În curs de realizare</u></p> <p>Pe parcursul anului 2018, contribuția Ministerului Apărării în asigurarea și promovarea încadrării femeilor în serviciul militar prin contract în cadrul Armatei Naționale a fost reflectată activ prin intermediul:</p> <ul style="list-style-type: none"> - paginii web oficiale (8 comunicate de presă publicate); - revistei „Oastea Moldovei” (9 articole publicate); - emisiunii TV „La Datorie” (3 materiale video realizate); - emisiunii radio „Scutul Patriei” (7 reportaje realizate); - paginii de pe platforma de socializare Facebook (35 postări). <p>Totodată, au fost publicate un șir de articole în presa națională, inclusiv au fost realizate reportaje video/audio (peste 30 de materiale realizate).</p> <p>De asemenea, reprezentanții Ministerului Apărării au participat la realizarea spotului promoțional „Programul național al Republicii Moldova de implementare a Rezoluției 1325 a Consiliului de Securitate al ONU privind Femeile, Pacea și Securitatea” și elaborarea Ghidului informativ „Rezoluția 1325 a Consiliului de Securitate ONU privind Agenda «Femeile, Pacea și Securitatea»”, lansate la data de 16 octombrie 2018.</p> <p>În scopul sporirii vizibilității femeilor din sectorul de apărare, pe pagina web oficială a Ministerului Apărării (https://www.army.md) la compartimentul „Acasă – Infocentru – Informație utilă”, a fost creată rubrica cu titlul „Femeile, Pacea și Securitatea”.</p> <p>La momentul actual, rubrica respectivă este completată cu materiale informaționale și media la 40%, urmînd ca pînă la finele trimestrului III al anului 2019 să fie completată integral.</p>

1	2	3	4	5	6
					<p>În proces de elaborare sunt conceptele materialelor promoționale ce vor fi utilizate în cadrul campaniilor de informare-recrutare pentru încadrare în serviciul militar prin contract și înmatriculare la studii în Academia Militară a Forțelor Armate „Alexandru cel Bun”. Materialele respective urmează a fi realizate (editate și multiplicare) în cadrul Proiectului PNUD „Suport pentru reforma sectorului de securitate în Republica Moldova”.</p>
6.	Sensibilizarea și informarea angajaților (militari, de ordine publică, cu statut special și civili) din cadrul instituțiilor de securitate și apărare asupra dreptului femeilor și bărbaților la tratament egal în timpul îndeplinirii serviciului și concilierii vieții de familie cu cea profesională	2017-2021	MA; MAI; IGP; IGPF; IGSU; IGC; BMA; SPIA; SV; SIS; SPPS	Seminare de instruire/ședințe de lucru desfășurate	<p><u>În curs de realizare</u></p> <p>În perioada iulie – decembrie 2018, cu suportul UN Women Moldova au fost organizate și desfășurate 8 ateliere de instruire cu tematica „Principiile egalității de gen, prevenirii și combaterii violenței în bază de gen” (Chișinău – 6, Bălți – 1, Cahul – 1), cu participarea membrilor Grupului coordonator în domeniul gender din Ministerul Apărării, specialiștilor resurse umane, juriștilor, psihologilor și comunicatorilor din unitățile militare ale Armatei Naționale și cadrelor didactice din cadrul Academiei Militare a Forțelor Armate „Alexandru cel Bun” (în total – 164 de persoane, dintre care: Femei – 106, Bărbați – 58), în cadrul cărora a fost abordată inclusiv tematica concilierii vieții de familie cu cea profesională.</p> <p>Totodată, trimestrial, de către psihologii din cadrul Armatei Naționale au fost desfășurate sondaje/chestionare anonime cu întreg efectivul armatei, pentru stabilirea percepției militarilor referitor la egalitatea de gen, identificarea problemelor la capitolul dat și asigurarea intervenției (acordarea ajutorului specializat), în caz de necesitate.</p> <p>În rezultatul desfășurării chestionărilor respective, nu au fost elucidate cazuri de încălcare a dreptului femeilor sau bărbaților la tratament egal în timpul îndeplinirii serviciului militar sau anumite carențe referitor la concilierea vieții de familie cu cea profesională.</p>

1	2	3	4	5	6
					<p>Până la finele anului 2019 urmează a fi elaborat proiectul ordinului Ministrului apărării privind unele măsuri de asigurare în cadrul Armatei Naționale a concilierii vieții profesionale cu cea de familie.</p> <p>Este necesar de menționat că, la data de 29 octombrie 2018, pe rețeaua de socializare „Facebook”, a fost creat grupul închis „Femeile din Armata Națională”. Acest grup este destinat de a deveni o platformă de interacțiune dintre femeile care îndeplinesc serviciul militar sau sunt angajate civile în Armata Națională, femeile care deja au trecut în rezerva Forțelor Armate (sau anterior au fost angajate civile în Armata Națională), dar și femeile din familiile militarilor prin contract (soții, mame, surori, concubine, prietene etc.). Este un grup despre femeile din Armata Națională, despre egalitatea și echitatea de gen în sectorul de apărare, promovarea culturii păcii, reflectarea activităților desfășurate de femei în situații de pace și de conflict armat, despre concilierea vieții de familie cu cea profesională și despre multe alte subiecte relevante Agendei „Femeile, Pacea și Securitatea”. La momentul actual, grupul are 1 administrator, 1 moderatoare și 230 de membre.</p>
7.	Revizuirea și aprobarea actelor departamentale privind selectarea candidaților pentru participarea la misiunile de menținere a păcii, umanitare și civile	2017-2021	MA	Actele departamentale revizuite și aprobate	<p><u>Realizat</u></p> <p>Prin ordinul Ministrului apărării nr. 463 din 18 iunie 2018 a fost aprobată Metodologia privind selectarea personalului în vederea participării la misiuni și operații internaționale.</p> <p>Metodologia nominalizată conține dispoziții clare cu privire la organizarea și desfășurarea procesului respectiv, în concordanță cu următoarele principii de bază:</p> <p>1) competitivitatea – presupune asigurarea unei concurențe oneste, conform criteriilor stabilite, dintre candidații care au fost admiși la procesul de selectare pentru participare la misiuni sau operații internaționale;</p>

1	2	3	4	5	6
					<p>2) transparența – presupune informarea în mod deschis și explicit a candidaților privitor la condițiile de selectare, desemnare și participare la misiuni sau operații internaționale;</p> <p>3) egalitatea de șanse – presupune asigurarea participării la procesul de selectare și detașare a tuturor candidaților, fără prejudecăți și discriminare sub orice formă;</p> <p>4) obiectivitatea – presupune competența, corectitudinea și imparțialitatea persoanelor responsabile la aplicarea prevederilor prezentului ordin.</p> <p>Totodată, în corespundere cu prevederile Metodologiei, cel puțin 10% din funcțiile scoase pentru concurs în vederea participării la misiuni sau operații internaționale sunt destinate în exclusivitate pentru femei.</p>

Obiectivul specific 4.1: Integrarea dimensiunii de gen în politicile sectoriale de securitate și apărare

1.	Revizuirea cadrului normativ prin prisma dimensiunii de gen în domeniul de securitate și apărare	2017-2019	MA; MAI; SV; SIS	Cadrul normativ ajustat prin prisma de gen și aprobat	<p>În curs de realizare</p> <p>Perspectiva egalității de gen a fost inclusă în documentele de politici și documentele strategice ce vizează sectorul de apărare, aprobate în ultimii trei ani, și anume:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Planul de acțiuni al Guvernului pentru anii 2016-2018, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 890/2016 (la capitolul IX „Politici sociale proactive”, subcapitolul „Asistență socială și protecția familiei”, stabilește necesitatea desfășurării procesului de autoevaluare pe dimensiunea gender în sectorul de securitate și apărare); - Strategia pentru asigurarea egalității între femei și bărbați în Republica Moldova pe anii 2017-2021 și Planul de acțiuni privind implementarea acesteia, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 259/2017 (Aria de intervenție: „Egalitatea de gen în sectorul de securitate și apărare”);
----	--	-----------	---------------------------	---	--

1	2	3	4	5	6
					<p>- Planul individual de acțiuni al Parteneriatului RM – NATO pe anii 2017-2019, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 736/2017 (în conținut este subliniată importanța implementării Rezoluției 1325 a CS al ONU privind rolul femeilor în asigurarea păcii și securității ca element al reformei sectorului de securitate și apărare, unul din angajamentele asumate în cadrul parteneriatului RM – NATO fiind elaborarea și aprobarea Planului de acțiuni pentru implementarea prevederilor Rezoluției 1325 a Consiliului de Securitate al ONU privind rolul femeilor în asigurarea păcii și securității, precum și monitorizarea implementării acestuia);</p> <p>- Strategia națională de apărare și Planul de acțiuni privind implementarea Strategiei naționale de apărare pentru anii 2018-2022, aprobate prin Hotărîrea Parlamentului nr. 134/2018 (în conținut se atrage o atenție deosebită asupra faptului că, integrarea perspectivei de gen în cadrul politicilor de securitate și apărare a țării se va produce în conformitate cu necesitățile de completare a sistemului național de apărare cu resurse umane atât pe timp de pace, cât și pe timp de război. În Planul de acțiuni privind implementarea Strategiei naționale de apărare pentru anii 2018-2022 au fost incluse acțiuni specifice privind asigurarea egalității de gen în cadrul politicilor de completare a sistemului de securitate și apărare cu resurse umane – acțiunea 2.1.5, Obiectivul specific 2.1);</p> <p>- Programul „Armata Profesionistă 2018-2021”, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 601/2018 (în pct. 11 al Programului este reflectată importanța implementării de către Ministerul Apărării a Rezoluției 1325 a Consiliului de Securitate al ONU privind femeile, pacea și securitatea, scopul principal fiind promovarea egalității de gen în sectorul de securitate și apărare, în special prin realizarea obiectivelor-cheie orientate spre reducerea stereotipurilor legate de rolul femeilor în sectorul de securitate și</p>

1	2	3	4	5	6
					<p>apărare, prevenirea și combaterea discriminării, hărțuirii și violenței în bază de gen, sporirea participării femeilor în procesul de consolidare a păcii la nivel internațional);</p> <p>- Strategia militară și Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei militare pentru anii 2018-2022, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 961/2018 (în textul documentului este specificat că, în procesul de încadrare a cetățenilor Republicii Moldova în serviciul militar prin contract va fi pus accent pe asigurarea transparenței și a competitivității, în cadrul mecanismului de selectare și încadrare, în special prin crearea condițiilor de promovare a perspectivei de gen. Respectiv, Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei militare pentru anii 2018-2022 conține acțiuni specifice privind organizarea campaniilor de informare-recrutare pentru încurajarea femeilor și bărbaților de a se încadra în serviciul militar prin contract sau a opta pentru studii militare, precum și referitor la Analiza, revizuirea și ajustarea procedurilor de recrutare și promovarea din perspectiva nondiscriminării și egalității de gen – acțiunile 1.2.1.3 și 1.2.1.4, Obiectivul specific 1.2, Obiectivul general 1);</p> <p>- Planul de acțiuni pentru implementarea Concepției dezvoltării profesionale a efectivului de soldați, sergenți și subofițeri ai Armatei Naționale, aprobat prin ordinul Ministrului apărării nr. 423/2018 (la capitolul I „Consolidarea capacităților efectivului de soldați, sergenți și subofițeri ai Armatei Naționale”, Obiectivul 4 „Crearea unui sistem motivațional pentru cariera militară în funcții ale efectivului de soldați, sergenți și subofițeri ai Armatei Naționale”, la acțiunea 6, statuează necesitatea asigurării egalității de gen în cadrul politicilor de completare a funcțiilor militare destinate efectivului de soldați, sergenți și subofițeri ai Armatei Naționale, iar la capitolul II „Dezvoltarea capacităților efectivului de soldați, sergenți și subofițeri ai Armatei Naționale”,</p>

1	2	3	4	5	6
					<p>Obiectivul 4 „Asigurarea interoperabilității capacităților efectivului de soldați, sergenți și subofițeri ai Armatei Naționale cu efectivul similar din armatele statelor partenere”, la acțiunea 3 scoate în evidență necesitatea implicării unui număr mai mare de femei din rândul capacităților efectivului de soldați, sergenți și subofițeri ai Armatei Naționale, în misiuni/operații internaționale de menținere a păcii).</p> <p>De asemenea, din inițiativa Ministerului Apărării, în scopul eliminării unor reglementări discriminatorii, au fost operate modificări la următoarele acte normative:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Legea nr. 162/2005 cu privire la statutul militarilor; - Regulamentul disciplinei militare, aprobat prin Legea nr. 52/2007; - Regulamentul cu privire la modul de îndeplinire a serviciului militar în Forțele Armate, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 941/2006. <p>Ministerul Apărării a inițiat procedura de revizuire a Strategiei de comunicare a Ministerului Apărării și a Planului de acțiuni privind implementarea acesteia, iar pînă la finele anului curent urmează a fi elaborate proiectul Regulamentului cu privire la modul de prevenire, sesizare, examinare, raportare și soluționare a cazurilor de discriminare, hărțuire sexuală și violență în bază de gen și proiectul ordinului Ministrului apărării privind unele măsuri de asigurare în cadrul Armatei Naționale a concilierii vieții profesionale cu cea de familie.</p>
2.	Introducerea în Curriculumul academic al instituțiilor de învățămînt din domeniile militariei, securității și ordinii de drept a subiectelor ce țin de perspectiva de gen, în conformitate cu angajamentele și standardele naționale și internaționale	2018	MA; MAI; SIS	Tematici gender-sensibile introduse în Curriculumul academic; Curriculumul academic modificat și aprobat	<p>În curs de realizare</p> <p>Pe parcursul anului 2018, a fost elaborat Curriculumul cursului online „Dimensiunea de gen în sectorul de securitate și apărare”, divizat în patru module:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Modulul 1 „Concepte fundamentale pentru înțelegerea noțiunii de gen” (a fost plasat pe platforma de învățămînt distribuit la distanță ILIAS (http://ilias.academy.army.md) la data de 19 iunie 2018).

1	2	3	4	5	6
					<p>- Modulul 2 – „Politici și direcții de promovare a perspectivei de gen în domeniul păcii și securității” (urmează a fi publicat pînă la finele trimestrului II al anului 2019);</p> <p>- Modulul 3 – „Abordarea integratoare a egalității de gen în sectorul de apărare” (urmează a fi publicat pînă la finele trimestrului III al anului 2019);</p> <p>- Modulul 4 – „Violența sexuală și în bază de gen în condiții de pace și conflict” (urmează a fi publicat pînă la finele trimestrului IV al anului 2019).</p> <p>Totodată, pe parcursul anului precedent, reprezentantul AMFA, dr. conf. Marin BUTUC, a participat, în comun cu dr. conf. Loretta Handrabura și dr. conf. Alexandra Gherasim, la elaborarea Ghidului de utilizare a limbajului nondiscriminator, intitulat „Limbajul nonsexist”, care urmează a fi lansat pe parcursul anului 2019, cu suportul financiar al PNUD.</p>
3.	Integrarea dimensiunii de gen în Programul de instruire pentru operațiunile de menținere a păcii, în contextul asigurării unei participări sporite a femeilor în misiunile de menținere a păcii, umanitare și civile	2017-2021	MA	Program de instruire revizuit; Seminare de instruire organizate; Număr de persoane instruite	<p><u>Realizat</u></p> <p>În prezent, pe baza Centrului perfecționare continuă al Academiei Militare a Forțelor Armate „Alexandru cel Bun”, în funcție de necesitățile Armatei Naționale, se desfășoară Cursul de pregătire a militarilor Armatei Naționale destinați pentru executarea misiunilor în calitate de observatori militari în cadrul operațiunilor de menținere a păcii sub egida ONU – o dată pe an, cu durata de 15 zile (Curriculum aprobat la data de 15.08.2013) și Cursul de pregătire a ofițerilor Armatei Naționale, preconizați pentru îndeplinirea misiunilor în Zona de Securitate a RM, în calitate de observator militar și ofițeri de stat major comandamentul Forțelor Mixte de menținere a Păcii – o dată pe an, cu durata de 15 zile (Curriculum revizuit la data de 22.02.2017).</p> <p>Menționăm că, în cadrul programelor de instruire ale cursurilor respective sunt abordate următoarele tematici: noțiunile generale privind asigurarea egalității de gen, prevenirea hărțuirii sexuale și violenței în bază de gen, respectarea diversității, protejarea drepturilor omului, în</p>

1	2	3	4	5	6
					<p>special ale femeilor și copiilor afectați de conflicte armate etc.</p> <p>Pregătirea profesională a efectivului contingentelor militare ale Armatei Naționale ce urmează a fi detașate în misiuni/operații internaționale include, în mod obligatoriu, subiecte privind egalitatea de gen în cadrul operațiilor militare, prevenirea și combaterea violenței sexuale și violenței în bază de gen.</p> <p>Astfel, conform Dispozițiunii șefului Marelui Stat Major al Armatei Naționale, comandant al Armatei Naționale nr. 69 din 25 aprilie 2018, cu contingentul Armatei naționale KFOR-9, destinat pentru detașare în misiunea multinațională de menținere a păcii în Kosovo, la data de 4 mai 2018, a fost desfășurată ședință de instruire cu tema „Perspectivele de gen în cadrul operațiilor de sprijinire a păcii”, cu durata de 2 ore.</p> <p>Respectiv, conform Dispozițiunii șefului Marelui Stat Major al Armatei Naționale, comandant al Armatei Naționale nr. 246 din 6 noiembrie 2018, cu contingentul Armatei Naționale KFOR-10, destinat pentru detașare în misiunea multinațională de menținere a păcii în Kosovo, la data de 12 noiembrie 2018, a fost desfășurată ședință de instruire cu tema „Perspectivele de gen în cadrul operațiilor de sprijinire a păcii”, cu durata de 2 ore.</p> <p>Conform Planului de instruire pre-detașare a contingentelor pentru participare la misiunea de pacificare din Kosovo, ambele ședințe de instruire au inclus următoarele tematici:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Noțiuni și principii generale privind egalitatea de gen; - Integrarea perspective de gen în cadrul operațiilor militare; - Rezoluțiile Consiliului de Securitate al ONU 1325, 1820, 1888, 1960 și 2106; - Definierea conceptelor „violența sexuală” și „violența în bază de gen”; - Baza legală și cadrul de politici privind prevenirea și combaterea violenței sexual și în bază de gen;

1	2	3	4	5	6
					<p>- Violența sexuală și în bază de gen în situații de conflict și post-conflict.</p> <p>Menționăm că, din numărul total de poziții de observator militar și ofițer de stat-major, oferite Republicii Moldova în cadrul misiunilor/operațiilor internaționale de menținere a păcii, desfășurate sub egida ONU, 20% sunt oferite în exclusivitate pentru femeile care îndeplinesc serviciul militar în Armata Națională, iar la restul pozițiilor pot aplica atât bărbații, cât și femeile, cu condiția că sunt militari prin contract ai Armatei Naționale.</p> <p>Astfel, pe parcursul anului 2018, din cadrul Armatei Naționale în misiuni/operații internaționale de menținere a păcii sub egida ONU s-au aflat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - maior de justiție Elena Milcenco (în Republica Centrafricană, MINUSCA, de la 26 noiembrie 2017 până la 9 februarie 2019); - maior Natalia Lefter (în Sudanul de Sud, UNMISS, de la 9 decembrie 2017 până la 7 ianuarie 2019); - maior Iulia Madan (în Republica Centrafricană, MINUSCA, de la 9 decembrie 2018 până la 9 decembrie 2019); - căpitan Tatiana Sîrghi (în Sudanul de Sud, UNMISS, de la 11 decembrie 2018 până la 11 decembrie 2019). <p>De asemenea, în scopul pregătirii femeilor din cadrul Armatei Naționale pentru participarea în perspectivă în cadrul proceselor de mediere și negociere a păcii, în perioada 4-8 iunie 2018, colonel Mariana Grama, șef Direcție cooperare internațională Ministerul Apărării, a fost instruită în cadrul Cursului „Negocierile în calitate de instrument de soluționare a conflictelor”, desfășurat în Institutul de Relații Internaționale „Clingendael” din or. Haga, Olanda.</p> <p>Totodată, în vederea sporirii participării femeilor din cadrul Armatei Naționale în misiuni și operații internaționale, pe parcursul anului precedent, în adresa partenerilor externi (în special, Italia și Lituania) au fost</p>

1	2	3	4	5	6
					adresate demersuri privind solicitarea oferirii instruirilor pentru încadrarea echipelor de tip „Female Engagement Team”, formate exclusiv din femei, pentru a executa acțiuni specifice de relaționare cu populația feminină locală în cadrul misiunilor/operațiilor internaționale.
4.	Informarea reprezentanților instituțiilor de securitate și apărare asupra fenomenului hărțuirii sexuale la locul de muncă și identificarea/stabilirea mecanismului de control pentru prevenirea acestuia	2018	MA; MAI; IGP; IGPF; IGSU; IGC; BMA; SPIA; SV; SIS; SPPS	Materiale informative elaborate și distribuite; Activități de informare organizate	<p><u>Realizat parțial</u></p> <p>În temeiul Memorandumului de înțelegere între Ministerul Apărării și Entitatea Națiunilor Unite pentru Egalitate de Gen și Abilitarea Femeilor (UN Women), semnat la 17 iulie 2018, pentru elaborarea proiectului Regulamentului cu privire la modul de prevenire, sesizare, examinare, raportare și soluționare a cazurilor de discriminare, hărțuire sexuală și violență în bază de gen, Ministerul Apărării beneficiază de consiliere din partea Centrului Național de Studii și Informare pentru Problemele Femeii „Parteneriat pentru Dezvoltare” (CPD).</p> <p>Astfel, în cadrul proiectului „Susținerea liderismului și participării femeilor la luarea deciziilor în Republica Moldova”, implementat de CPD prin intermediul Acordului de colaborare în baza de proiecte cu UN Women, finanțat de Guvernul Suediei și UN Women, în procesul de elaborare a procedurilor interne cu privire la prevenirea și combaterea discriminării, hărțuirii sexuale și violenței în bază de gen, Ministerul Apărării este asistat de către experții Vadim Vieru (pe aspecte juridice) și Pelaghia Stegari (pe aspecte de management al resurselor umane).</p> <p>În corespundere cu prevederile Legii nr. 5/2006 cu privire la asigurarea egalității de șanse între femei și bărbați și Regulamentul Grupului coordonator în domeniul gender, aprobat prin OMA nr. 203 din 22 martie 2018, membrii Grupului coordonator în domeniul gender dispun de următoarele atribuții:</p> <ul style="list-style-type: none"> - examinarea cazurilor de discriminare după criteriul de sex și de hărțuire sexuală în structurile și unitățile militare;

1	2	3	4	5	6
					<p>- examinarea petițiilor persoanelor juridice și persoanelor fizice asupra cazurilor de discriminare după criteriul de sex;</p> <p>- remiterea în adresa organelor de drept abilitate materialele acumulate în cazurile de examinare a plângerilor privind hărțuirea sexuală la locul de serviciu/muncă.</p> <p>Concomitent, în baza actelor normative invocate supra, unitățile gender din cadrul aparatului central al Ministerului Apărării și Marelui Stat Major al Armatei Naționale sunt împuternicite să identifice, să studieze și să contribuie la soluționarea problemelor de discriminare după criteriul de sex în domeniul de activitate, precum și să participe la examinarea petițiilor asupra cazurilor de discriminare după criteriul de sex și de hărțuire sexuală la locul de serviciu/muncă.</p> <p>Totodată, în conformitate cu prevederile Regulamentului disciplinei militare și Regulamentului serviciului interior al Forțelor Armate, militarul se poate adresa șefului său nemijlocit, iar în caz de necesitate deosebită – șefului superior, inclusiv pentru soluționarea unei probleme legate de hărțuirea sexuală, iar comandanții (șefii) sunt obligați, conform regulamentelor militare, să inițieze în astfel de cazuri cercetări administrative.</p> <p>De asemenea, în cadrul Ministerului Apărării este creată subdiviziunea specializată – Inspectoratul militar, iar în Marele Stat Major al Armatei Naționale – Secția poliție militară, ambele avînd împuternicirile necesare pentru a investiga și soluționa inclusiv cazurile de hărțuire sexuală.</p>
5.	Asigurarea implementării Recomandării generale nr. 30 a Comitetului CEDAW și Rezoluției 1325 a Consiliului de Securitate ONU privind femeile, pacea și securitatea	2017-2021	MA; MAI; MSMPS; SIS	Evenimente organizate; Plan de acțiuni aprobat	<p>În curs de realizare</p> <p>Pe parcursul primului trimestru al anului 2018, de către Ministerul Apărării a fost acordat suport informațional prin participarea cu experți/specialiști în domeniu și s-a asigurat secretariatul tehnic al Grupului de lucru pentru</p>

1	2	3	4	5	6
					<p>elaborarea Planului național de acțiuni cu privire la implementarea Rezoluției 1325 a Consiliului de Securitate al ONU privind rolul femeilor în asigurarea păcii și securității, instituit prin Dispoziția Guvernului nr. 54-d din 29 mai 2017.</p> <p>La data de 20 februarie 2018, a fost desfășurată ședința grupului de lucru la nivel înalt și la nivel tehnic privind elaborarea și aprobarea Planului național de acțiuni cu privire la Rezoluția 1325 a Consiliului de Securitate al ONU privind rolul femeilor în asigurarea păcii și securității.</p> <p>În rezultat, prin Hotărârea Guvernului nr. 259/2018 a fost aprobat Programul național de implementare a Rezoluției 1325 a Consiliului de Securitate al ONU privind Femeile, Pacea și Securitatea pentru anii 2018-2021 și Planul de acțiuni cu privire la punerea în aplicare a acestuia.</p> <p>Ulterior, în perioada 13-14 iunie 2018, a fost desfășurat Atelierul de lucru „Elaborarea planurilor instituționale din cadrul Programului Național de implementare a Rezoluției 1325 a Consiliului de Securitate al ONU privind Femeile, Pacea și Securitatea”.</p> <p>Astfel, de către Ministerul Apărării a fost elaborat și promovat Planul de acțiuni privind punerea în aplicare în cadrul Armatei Naționale a Programului național de implementare a Rezoluției 1325 a Consiliului de Securitate al ONU privind Femeile, Pacea și Securitatea pentru perioada 2018-2021, aprobat prin ordinul Ministrului apărării nr. 519 din 12 iulie 2018.</p> <p>La data de 15 noiembrie 2018, reprezentanții Ministerului Apărării au participat la Conferința națională cu genericul „Realizarea Planului Național de Acțiuni privind implementarea Rezoluției 1325 a CS al ONU: modalități de implementare și mecanismul de monitorizare”.</p>